

HALLO ALLEMAAL

Helaas, het zit er weer op. Efteling heeft haar poorten weer gesloten. Zeker geen onbewogen seizoen als we kijken naar wat er allemaal in en rond het park en de fanclub gebeurd is. Dat hebben we allemaal op een rijtje gezet op pagina 8. Wat nog meer in dit EFC? Een verhaal over de samenwerking tussen TNO en Efteling bij de bouw van de Trollenkoning, nog meer informatie over Trollen in het algemeen en twee artikelen over niet zulke grote maar toch hele leuke attracties in Efteling: Holle Bolle Gijs en het poppentheater.

Verder natuurlijk het gebruikelijke nieuws. We wensen je veel plezier met dit EFC en blijven deze winter natuurlijk gewoon verschijnen. Ons eerstvolgende nummer is dat van januari-februari, dat helemaal in het teken zal staan van het 5-jarig jubileum van de fanclub en uitkomt rond 1 februari. Tot ziens!

PS; Vergeten jullie niet de contributie voor 1989 te betael? Je kunt f 7,50 overmaken op giro 523478 t.n.v. de Efteling-fanclub in Zoetermeer. Vermeld je naam en dat het om contributie gaat. We willen de contributie voor 20 januari binnen hebben. Maak het snel over, dat bespaart ons een hoop moeite en heb je zelf het nieuwe EFC sneller. GEEN postzegels sturen !!

pag. 1 Voorpagina

pag. 2 Prikbord

pag. 3 Trollen

pag. 4 Trollen

pag. 5 TNO en Efteling

pag. 6 Trollenkoning/Poppenkast

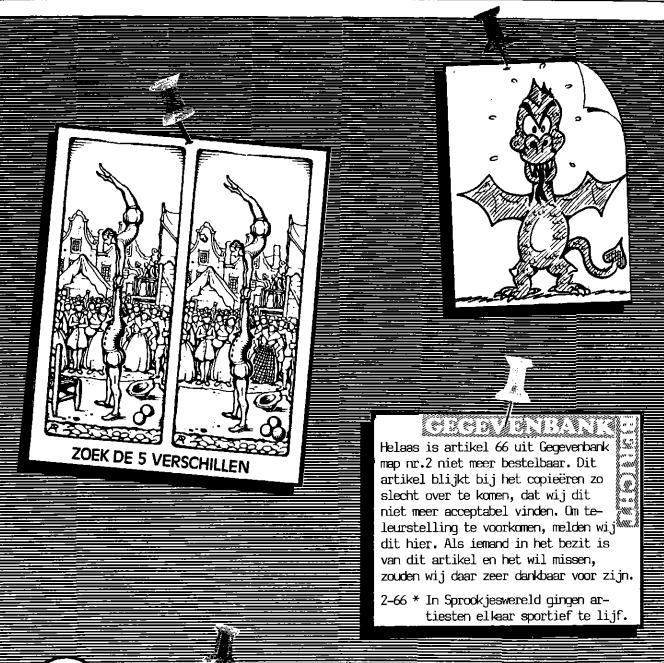
pag. 7 Papier Hier

pag. 8 Efteling in 1988

f0: de Efteling-fanclub

PRIKBORD

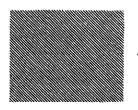
TELEFONISCH SPREEKUUR (2012)

Elke dinsdag tussen 19.00 uur en 20.00 uur kun je ons bereiken op nummer

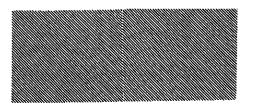
2079 · 518471

LEUKE INFORMATIE! TROLLER

In het januari-februari-EFC besteedden we al aandacht aan Trollen en besloten we ons artikel met de conclusie dat Trollen Scandinavische oerkabouters zijn. No'u, dat bleek wel anders !

In vreemde dromen verschenen tientallen trollen aan ons om het verschil duidelijk te maken tussen de verschillende Scandinavische "geesten".

De Noorse trollen hadden vaak veel goede eigenschappen. Ze beschermden mijnen,huizen en dergelijken. In oorlogen vochten ze zij aan zij met de Noren. (Volgens de Noren wonen de enige, echte Trollen in Noorwegen..) Hoe Trollen eruit zien, weten alle Noren. Toch zijn er in de literatuur vrijwel geen afbeeldingen te vinden. Noorse kunstenaars trokken vaak naar het buitenland en konden geen Trollen tekenen. Eigenlijk zijn er alleen afbeeldingen van tekenaar Kittelsen, die de illustraties bij het boek Noorse Volkssprookjes van Abjörnsen en Moe, de Noorse gebroeders Grimm, maakte. (In de Nederlandse uitgave zijn de illustraties overigens van Ton van de Ven.) Wat voor soorten Trollen had je allemaal ?

Wissel-kind

Omdat Trollen niet in daglicht kunnen leven, proberen ze vaak een mensenbaby binnen hun familie te krijgen. De Trollen plaatsten hun eigen baby in de wieg van een pasgeborene. Deze bracht nieuw bloed binnen het geslacht en de nazaten van dit wisselkind, hadden gedeeltelijk menselijke krachten. Tot + 1850 werden baby's, die als wisselkinderen waren bestempeld niet geaccepteerd en zelfs gemarteld!

<u>Trollenkoningen</u>

Trollekoningen werden geacht in holle bergen te wonen.

Op geheimzinnige wijze schoven bergwanden open en dicht en mensen vertelden elkaar verhalen over de brokken goud en zilver, die zich in de berg bevonden.

Maar het meest kostbaar waren de kristallen bollen of wijsheidsstenen, waarin men de toekomst kon zien.

Deildegast

In het Dude Noorwegen werden de grensgebieden van de boeren aangegeven met deilders (grensstenen). Wie 's-nachts zo'n steen verplaatste om zijn bezit te vergroten, werd gestraft om na zijn dood, (die zeer spoedig volgde) elke nacht naar de plaats van het misdrijf terug te keren en weer proberen de steen op z n oude plek terug te krijgen. Maar hoe hard hij ook probeerde, het lukte hem nooit.

Nisse.

De Nisse is een huisgeest, zo groot als een dwerg, die op een boerderij woonde en die verzorgde. Hij was verzot op dieren en vooral paarden. Het gebeurde weleens, dat hij een lievelingsdier had, dat hij uitermate goed verzorgde en met zijn bedreven vingertjes duizenden vlechtjes in de manen van het paard maakte. Als mensen die eruit probeerden te halen, kregen ze hevige pijnscheuten door de vingers. Hij ging vaak hooi stelen voor zijn gastheer. Wanneer hij dan een andere Nisse tegenkwam werd het vechten op leven en dood.

Fossegrim.

De Fossegrim of Grim was een muzikale watergeest. Hij speelde prachtig viool en wie les van hem wilde hebben, moest bij de waterval of bron waar hij woonde en jong geitje of paard offeren. Beviel dit dier de Fossegrim dan gaf hij drie achtereenvolgende Donderdagen les, zo lang en vurig tot de leerling met bloedende vingers vertrok. De leerling speelde hierna wel zo goed, dat zelfs de bomen in het bos dansten en hij een beroemd violist werd. Speelde de Fossegrim zelf, dan danste alles in de omgeving, tot de huisraad toe.

Tot zover de trollen, wat ons betreft. Meer informatie over ze vind je in:

- Het Trollenkind.
 Marijke van Raephorst
 Ankh-Hermes b.v. Deventer
 1975 ISBN 90 202 0029 1
- Suske & Wiske <<Het verborgen Volk>> (nr. 193)
 Willy Vandersteen
 Standaard Uitgeverij
 1983 ISBN 9002 14734 1

Voor de bezoeker die rondwandelt Voor de bezoeker die rondwandelt in het Eftelingse sprookjesbos, blijft de Trollenkoning in eerste instantle verborgen. Wat men ziet is een ronde steen, waarop de twaait tekens van de dierenriem zijn afgebeeld, en een door water omringde holle boom van maar lietst zes en een halve meter hoog. Op de steen zit een wijzer en wanneer de bezoeker die op het gewenste sterren-beeld plaatst, gaat er twee keer een bel en schuift een rood gordijntje In de boom open. Onder zwaar geluid schudt het 'koninkrijk' op zijn grondvesten en staat de bezoeker, letterlijk trillend op zijn benen, oog in oog met de Trollenkoning. Knikkebollend zit hij op zijn troon, in gezelschap van een wijze uit. Eerst aarzelend, maar gaandeweg steeds heftiger maakt hij de toe-schouwer in een geheel eigen, onverstaanbaar taaltie duide de loekomst brengen zal. Afhanke-lijk van zijn humeur heeft de voorspelling een vrolijk of een somber karakter.

Echt praten doel de Trollenkoning niet, maar de klanken die hij uit zijn voor ledere nationaliteit te begrijpen. Belangrijker nog dan wat hij zegt, is zijn mimiek. De koning zegt, is zijn mimiek. De koning fronst zijn wenkbrauwen, leunt drei gend naar voren, lacht met z'n hele gezicht of verzinkt in somber gemompel. Beweging en geluid vor-men een perfecte combinatie, zoda-nig dat er bij de toeschouwer geen enkel misverstand kan ontstaan over de bedoelingen van de trol.

Het lijkt allemaal zo natuurlijk en vanzelfsprekend, dat je de toppres-tatie die geleverd is om dit te realiseren, bijna zou vergeten. Maar na-tuurlijk gaat er aan een dergelijk uniek produkt een lange, soms moeizame ontwikkeling vooraf.

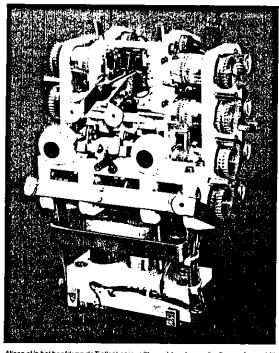
De oorsprong van de Trollenkoning gaat terug naar 1974. Toen illustreerde Ton van de Ven, hoofd Ont-werp en Ontwikkeling van de Efte-ling, een sprookjesboek waarin sprake was van een mannelje dat onderaards leefde en alle kenmerken had van een trol. Van de Ven be-dacht dat zo'n figuurtje als aanvulling op het sprookjesbos niet zou misstaan. Alleen hoorde er dan nog een verhaaltje bij en dat werd het verhaal van de wijze trol, die de toekomst kan voorspellen,

komst kan voorspellen, Het duurde nog tol 1987 voordat men daadwerkelijk overging tot de produktie van de Trollenkoning, Daartoe kwam de Etteling bij het Produktcentrum TNO terecht. Dit was echter niet het eerste contact tussen Efteling en TNO. Eerder al had het Produkteentrum de MA-NUS-arm aan Efteling gedemon-streerd. Het MANUS-project was in eerste instantie bedoeld om zwaar gehandicapten met behulp van een manipulator in staat te stellen bepaalde handelingen uit te voeren, zoals iets pakken, thee drinken e.d. Momenteel worden de eerste MA-NUS-armen gebouwd. Projectlei-der bij het Produktcentrum van dit project is ing. J.J. Smits. Hij is vanaf het begin bij het MANUS project betrokken geweest. 'Het probleem bij een dergelijk project is dat de doelgroep klein is en de kosten hoog. Daarom is het de kunst om goede spin-off te bedenken, waar-bij je andere apparatuur maakt met dezelfde ongterdelen. dezelfde onderdelen.

Dat gebeurde bij het idee van de Elteling om een dirigent voor het sprookjesbos te ontwerpen. In het bestaande MANUS-concept zou een extra vrijheidsgraad inge-bouwd worden, zodat de dirigent zeer natuurgetrouw zou kunnen be-wegen. De samenwerking tussen het Produktcentrum TNO en de mechanische projectgroep van de Ef-teling was daarmee een feit. Alleen verdween het idee voor een dirigent voorlopig naar de achtergrond en besloot de Efteling dat er eerst een Trollenkoning moest komen.

Trollenkoning bezorgt Efteling topattractie

De mooiste aanwinst die de Efteling er in het voorbije selzoen bij kreeg, is een lelijk, oud mannetje in een grote holle boom. Het bijzondere van de nieuwe attractie schuilt in het feit, dat het niet zomaar een oud mannetje is, maar de in een samenwerkingsverband met TNO en Spitting Image geproduceerde Troilenkoning. Oftewel het allernieuwste stuk techniek, ingebracht in het alleroudste deel van de Efteling.

Alleen al in het hoold van de Trollenkoning zitten acht motoren, die dienen als aandrijf-elementen voor het masker.

Omdat het MANUS-project er al was, ging het vanaf de produktie al-lemaal razendsnel. In een half jaar tiid werd het mechanisch en elektronisch ontwerp inclusiel de ver vaardiging van de trol uitgevoerd Zoals bij alle attracties, stelde de Ef-teling technisch en artistiek hoge eisen aan de Trollenkoning. Esthe-lisch coördinator van de Efteling Peter van Ostade: 'De technieken van het Produktcentrum TNO hebben wij niet in huis, maar we kunnen wel eisen definiëren. Uit ervaring weten we immers waardoor een at tractie, die voortdurend in gebruik is, kapol kan gaan.

De eerste stap was daarom een grondige analyse van wat de troi moest kunnen. Van Ostade: 'We hebben bij de Efteling te maken met een multi-linguale situatie. Dat maakte het ontwerpen van de Trollenkoning moeilijk. De eenvoudigste oplossing was dat hij niks duide lijk zou zeggen, maar daar stond te-genover dat hij mimisch heel sterk moest zijn. De mimische toevoegingen van de trol waren echt nieuw voor de Efteling. Vooral de expressie in het gezicht was een gecompli-ceerde opgave. Het zeer flexibele masker dat daarvoor nodig was, is In een intensief samenwerkingsverband met TNO en Spitting Image

De meest geavanceerde technie-ken werden bij het vervaardigen van de Trollenkoning te hulp geroepen. Hel ontwerpen van de pop is ge-beurd met behulp van een CADsysteem, de elektronische bestu-ring vindt plaats door middel van een PC-AT computer, waarvoor TNO het programma schreel.

Dr. ir. A. Scheepmaker, directeur van het Produktcentrum TNO: 'De Troilenkoning wordt geprogrammeerd door gebruik te maken van een dummy-pop. Met deze dummy kunnen alle bewegingen worden voorgedaan, die later door de Trollenkoning moeten worden uitge-voerd. De computer leest de bewegingen van de dummy in, digitali-seert ze en slaat ze op in het geheu-gen. De oorspronkelijke bewegingen worden gereconstrucerd in een elektrisch signaal, dat uitgestuurd

wordt door versterkers. Het uitsturen van die versterkers heeft tot ge-volg, dat motoren in de trot worden aangestuurd, die de gewenste be-wegingen doen plaatsvinden.' Het geheel is vrij programmeerbaar,

zodat het totale programme naareigen inzicht veranderd kan worden. Een discussiepunt vormt momenteel de spraak van de trot. Wellicht wordt het programma in de toekomst enigszins aangepast, omdat gebleken is dat bezoekers toch graag herkenbare woorden willen

Bij het ontwikkelen van de trol zijn door alle partijen de nodige risico's genomen. Scheepmaker: 'De apparatuur is in de Effeling constant in werking. Misschien wel 200 keer per dag draaien bezoekers aan de wijzer, waardoor de Trollenkoning te voorschijn komt. Anders dan bij andere projecten, hadden wij nu geen om het produkt uitgebreid te testen. Het ontwerp is weliswaar zeer zorgvuldig voorbereid, maar de uiteindéliike trot is eigenliik een proefmodel dat meteen in gebruik

is genomen.'
Ook voor de mensen van het Engelse Spitting Image-team was het ontwerpen van de maskers een oniwerben van de maskers een nieuwe uitdaging. Van de Ven: 'De Spitting Image-ontwerpers deden tot nu toe alles handmatig. Mecha-nische trekpunten in de poppen waren nieuw voor hen. Daarom heb-ben ze met TNO uitvoerig overlegd hoe het technisch allemaat zou moeten. De kop van de trol bijvoorbeeld zat mudvol, omdat acht motoren er een plaats in moesten vin-den. Dat leidde er loe, dat er niet altijd ruimte was om de trekpunten te maken op plaatsen waar de ontwerpers dat wilden "

Toch is het nog gelukt om de maskers binnen vier maanden gereed te hebben. Voor de zekerheid had men al wat exemplaren extra gemaakt om als reserve te dienen, maar dat blijkt na één seizoen niet afdoende Met name het schuimrubberen hootd en de handen van de trollenkoning zijn er niet tegen besland om zo vaak in actie te moeten komen. Er is nu nieuw onderzoek nodig om een materiaal te vinden dat minder snel kapot gaat,

Nu is het natuurlijk ook niet niks wat de Trollenkoning iedere dag weer presteert. Om zo realistisch mogeijk over te komen, zijn er in tolaal 26 functies geprogrammeerd. Wenk-brauwen, ogen, kaken, rug en polsen, hij kan ze allemaal bewegen geholpen door een Inwendig me-chaniek van elektromotortjes, vertragers en potmeters. Van één hand kunnen achtereenvolgens de duim en wijsvinger en de drie andere vingers apart bewegen. En door op een speciale manier de rug en het

hoofd te laten bewegen, lijkt het net of de Trollenkoning echt ademt.

Voor zover men kan nagaan is de voor zover men kan nagaan is de nieuwe attractie een groot succes. Daar is ook het bijkomend effect van de trillende steen niet vreemd aan. Vooral de kinderen, die voor de holle boom samendrommen, kunnen daar geen genoeg van krijgen. Hun volwassen begeleiders kijken intussen hun ogen uit bij de grieze-lig natuurlijke bewegingen van de trol.

Herkennen mensen au de prestaties die geleverd zijn om deze Trollenkoning zo te realiseren? Van Ostade: 'Je moet het vooral zien in de sfeer van 'geen bericht, goed be-richt'. De vanzelfsprekendheid is snel heel erg groot. Je moet daarom ook het produkt net niet té menselijk maken, anders schiel het z'n doel voorbij. Er zijn wel individuen die de trol als topprestatie herken-nen, maar vaak krijg je pas com-mentaar als iets niét goed is en hoor je niet de waardering als een pro-dukt juist wel geslaagd is.'

Voor de Efteling is er daarom alle reden om met deze technieken door te gaan. 'Als je niet mee gaat met je tijd, kun je het in deze branche wel schudden. Techniek is gewoon van zeer, zeer groot belang. En de tech-niek zoals toegepast bij de Trollen-koning, stelt ons beter in staat om in het sprookjesbos verhalend een at-tractie op te zetten; iets wat we vroeger niet konden', aldus Van de

veri.
De samenwerking met TNO en Spit-ting Image zal in elk geval worden voortgezet. Zowel voor de Efteling als voor het Produktcentrum TNO is die samenwerking tot op heden naar volle tevredenheid verlopen. Scheepmaker. Nu moeten we kijken hoe we met deze technologie verder kunnen. De Efteling is een bedrijf dat erg veel kan. Voor het Produktcentrum is samenwerking met een dergelijk bedrijf dan ook een uitdaging; het teneln waarop de Etteling opereert, vormt voor ons een totaal nieuwe markt, die voor ons weer een nieuwe spin-off kan opleveren Daarnaast is ook de par-ticipatie met het Spitting Image-

team ons zeer goed bevallen.' De Etteling is over de huidige en toekomstige samenwerking met TNO en Spitting Image al even en-thousiast. Van de Ven: 'Echt concrete plannen zijn er nog nlet, maar we blijven wel praten. Over de 'driehoeksverhouding 'Efteling-Spitting Image-Produktcentrum zijn we zeer tevreden. En ik geloof dat TNO daar ook zo over denkt. Je zou kunnen zeggen dat we met de Trollenkoning bij het Produktoentrum niet alleen een nieuwe markt hebben aange-boord, maar ook een beetje 'das Kind im Manne' hebben wakker ge-

DE TROLLENKONING XXX

Zoals jullie weten, schrijf ik verhalen die zich in Efteling afspelen. Verhalen in "Eftelingstijl".

Mijn nieuwste verhaal heeft als titel "De Trollenkoning" gekregen. Omdat de Trollenkoning eigenlijk geen vast sprookje heeft, heb ik geprobeerd een verhaal over de Trollenkoning te schrijven. Maar ja, je weet hoe trollen zijn !

Telkens als ik het verhaal dacht te hebben, werd het door de Trollenkoning gewijzigd.

Het verhaal gaat niet alleen over de Trollenkoning, nee, ook onderwerpen als hypnose en toekomst en het begrip tijd komen aan de orde.

Het verhaal is ongeveer zes keer zo lang als de Wens, mijn boek dat bij de Efteling-fanclub te koop is. Het zal nog wel een bale tijd de koop is.

Het zal nog wel een hele tijd duren, voordat ik weet of het uitgegeven wordt. Dus ook voor jullie geldt: Nog even geduld. Voorlopig blijft het doek (of boek) nog gesloten.....

Bas Swinkels, Nuenen.

POPPENKAST IN

Efteling

Het is eigenlijk jammer, dat de Efteling Poppenkast op een wat "stille" plek ligt, want hij valt niet echt op en al mag het dan een kleintje zijn, De Efteling Poppenkast is toch één van die attracties die nu juist zo sfeervol zijn.

Je vindt het Efteling Poppenkast Theater op het Anton Pieckplein, in de directe nabijheid van o.a. Zwaan Kleef Aan en de Waterpomp. Eenmaal het prachtige "Anton Pieckhuisje" binnengekomen neem je plaats op één van de knusse bankjes.

Even later dimt het licht en komen er enkele spannende melodieën uit de speakers. Het doek wordt opgehaald en een prachtig, meerdelig decor wordt zichtbaar. Een leuk verhaal speelt zich vervolgens af met in de voornaamste rollen: Kleine Boodschap, de fakir, Langnek en een akelige heks. Prachtige poppen waarvan vooral de hoofden zeer goed lijken op de "echte". Leuke trucjes zijn bedacht om het allemaal nog aantrekkelijker te maken. Enkele voorbeelden zijn de nek van Langnek die echt beweegt, een heuse vliegende fakir en verder sfeervolle licht- en geluidseffecten.

En met een vrolijk liedje eindigt dan de voorstelling, die door iedere oprechte Efteling-fan toch eens bekeken moet worden.

N.B. Helaas worden er alleen voorstellingen gegeven op dagen die van tevoren niet bepaald zijn, het is dus gokken of er op jouw dagje Efteling een voorstelling gegeven wordt.

"Ik heb een geweldig idee !"

Met grote stappen komt Peter Reijnders, directeur van het net geopende sprookjespark De Efteling op decorateur en ontwerper Theo Hochwald af. "Je kent toch het versje 'Holle Bolle Gijs kon schrokken, grote broken'? Daarmee kunnen we het hele park keurig schoonhouden. Ik zal een Gijs laten modelleren en dan moet jij op een bandje de woorden 'papier hier' en 'dankuwel' inspreken. Stel je eens voor, ieder kind zal het toch machtig vinden, om Holle Bolle Gijs een papiertje te eten te geven en dan door hem te worden bedankt?"

Met dit idee gaf Peter Reijnders de aanzet tot de eerste Holle Bolle Gijs.

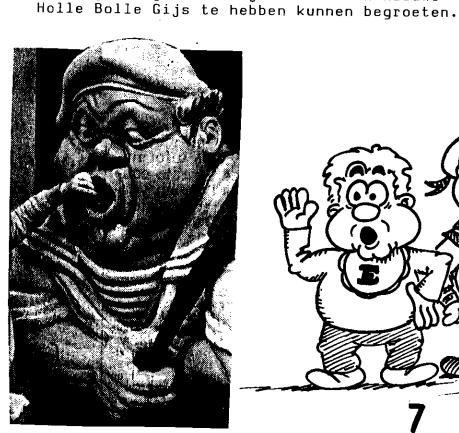
Nu, 36 jaar later, staan er zo'n 10 stuks door het hele park heen, waaronder ook een kaperkapitein en een incabeeld.

Kort voor de seizoenssluiting is aan dit rijtje weer een toegevoegd. Bij de Bob verscheen een groot raam met opengeklapte houten luiken, waarin een Holle Bolle Gijs met slaapmuts te zien is.

Er worden geen stemmen meer ingesproken door Theo Hochwald, die in 1983 met pensioen ging, maar van ontwerper Ton v/d Ven, poppenbouwer Henk Smulders e.a.

Holle Bolle Gijs is een begrip geworden, niet alleen in Efteling en de recreatiewereld maar over de hele aardbol.

Zelfs Japanners komen kijken, hoe Efteling het afvalprobleem op originele wijze heeft opgelost.

Efteling 88

- -Maar liefst 2 nieuwe attracties, die natuurlijk weer de moeite waard zijn, werden er dit jaar aan het aanbod toegevoegd. Monsieur Cannibale, een "soft-thrillride", gebaseerd op de Calypso van de kermissen en prachtig vormgegeven, in de stijl van het nieuwe café-restaurant de Veranda en het hamburgerrestaurant Mr. Bongo en Co. En dan in het sprookjesbos, dat helemaal opgefrist was, de Trollenkoning. Zo weggevlucht uit Scandinavië, voorspelt deze humeurige dwerg de toekomst voor de verbijsterde bezoekers. Een nieuwe stap in de ontwikkeling van Eftelingpoppen, weer beter dan die van Fata Morgana, eigenlijk kan het niet beter!
- -De Efteling-fanclub had ook een voorspoedig jaar. Eindelijk was er dan datgene, waar iedereen reikhalzend naar uit had gekeken, de Efteling-fanclub Dag. Een grandioze bijeenkomst van (bijna) alle fanclubleden, die op deze manier kennis konden maken met elkaar en het fanclubbestuur. De fanclubdag was zo'n succes, dat Efteling meteen toezegde er volgend jaar weer 1 te organiseren. Meer daarover in het januari-februari-EFC.
- -Efteling ging dit jaar open op 31 maart en sloot op 23 oktober. De allereerste bezoeker was fanclublid Bas Swinkels, die daarom bloemen en cadeau's overhandigd kreeg. Efteling was 212 dagen open en verkocht ruim 2,1 miljoen toegangskaartjes.
- -Ook ineens wat minder leuke berichten dit jaar. Algemeen directeur de Clercq, besloot op te stappen. Hij werd opgevolgddoor dir. Ten Bruggencate, oud-directeur, totdat er een nieuwe is gevonden. Ook besloot Efteling zich voorlopig terug te trekken uit het Cosmo Science Centre-project. De nieuwe attractie van 1989 zou Villa Vola worden, een kantelend huis in Efteling-stijl. Hier was echter niets van bekend en bij het ter perse gaan van dit nummer, was nog steeds niets zeker over de nieuwe attractie van 1989.
- -Dit jaar natuurlijk weer talloze activiteiten binnen het park om de bezoekers bezig te houden. De sprookesprins en -prinses wandelden door het park, kerstverse mascotte Pardoes schudde handen en het pantomimetheater van Rob van Reijn maakte het helemaal bont. Bij het Carnaval Festival was een Jokie-orkest te vinden, een Inkatrio bij de Pirana, clowns bij de Python en een Oosterse show bij Fata Morgana.
- -Alweer het laatste nieuws van dit jaar. Al geruime tijd zijn wij op zoek naar een sponsor, die ons kan helpen bij het copieeren van het EFC. Voorheen werd dit altijd gedaan door mevrouw Jacobs en later door meneer Smits, op hun werk. De oplage van het EFC is echter zo groot geworden, dat dit niet meer door hen gedaan kan worden. Vanaf deze plaats wilden wij hen hartelijk danken voor al het werk dat zij de afgelopen 4 jaar voor ons gedaan hebben. Zonder hen was er nooit een EFC geweest !! Bedankt ! Het EFC wordt nu voorlopig door Efteling gecopieerd, tot we een sponsor hebben gevonden die het EFC voor ons wil copieeren of ons een copieermachine ter beschikking kan stellen. Zoek allemaal mee!
- -Een aardige opsomming. Op 5 december bestond de fanclub 4 jaar en dat betekent dat we in januari aan de 5e jaargang beginnen. En dat wordt natuurlijk groot feest. Tot dan !!

